

do nejvyšší zákonné hranice, k čemuž přirozeně jsou oprávněni, a ponechali by budoucímu uvážení, hodlají-li z ocenění takového sleviti.

Že budoucí takové snížení nemělo by pro ně žádné-
ho nebezpečného finančního důsledku, bylo již řečeno.

Tím však vyšinu-
la by se praxe v odporu s ideou
zákonu, spočívající na fakultativnosti stabilisace a vol-
ným uvážením fatenta, chce-li a do jaké výše hodnoty
své stabilisovati.

Projev univ. prof. Dra V. Hory na mani- festační soudcovské schůzi 4. XII. 1927 v Praze.

Nemám mandát od nikoho k nějakému projevu, přišel jsem jako bývalý soudce a jako vysokošk. profes-
sor oboru, jenž je v nejtěsnější spojitosti se soud-
nictvím. Můj dojem z dnešní schůze je trpkost a
úzkost. Trpkost z toho, co vidím a slyším a úzkost
z toho, co bude. Soudce je osoba, které stát svěřil tu
největší moc, ve sporech spoluobčanů vysloviti autori-
tativně, co je právo a zaručiti jeho uskutečnění. Slyším,
jak tito mužové trpce si stěžují, že se jim samým ne-
dostává spravedlnosti. To je trpký pocit pro každého
přítele justice. Druhý zdroj této trpkosti je v naší bez-
moci. Se všech stran se ujišťuje a mluví o sympatii
k soudcům a o uznávání jich práce, ale pomoci prý se
nemůže pro různé vlivy a proudy znemožňující i vlá-
dě nápravu. Mluvílo se zde o neodvislosti soudců. Ne-
odvislost je paladiem soudcovského stavu, je jedinou
zárukou důvěry v soudnictví a nyní čtu v resoluci
dnešní schůze: »Víme, že při nynějším nedostatečném
obsazení soudů a stát. zastupitelstev musilo by nastati
úplné ochromení soudnictví se všemi hospodářskými a
právními důsledky, kdybychom dodržovali přesně
všecky příkazy procesních řádů a nepracovali na úkor
svého zdraví a svých rodin skoro třikrát více, než
bylo a jest naší povinností. Nemůže býti smutnějšího
dokladu neváznosti k právnímu řádu nežli skutečnost,
že justiční správa to nejen zná, nýbrž i přímo žádá.«
To se mně dotklo přímo bolestně. Zde sami přizná-
vate, že nejste neodvislí. Jako přítel vám říkám, že
máte na tom spoluvinu. Přiznáváte se k porušování
procesních řádů, t. j. zákonů. Když si toho justiční
správa žádá, jste ochotni porušovati zákon. Neodvislí
soudcové se k tomu nikdy nepropůjčí! Není záruky,
že zítra neporušíte i právo materiální. Chtěli jste ovšem
dobré, chtěli jste přispět ohrožené justici zdolat ho-
madící se práci, mysleli jste, že to dovedete, ale si-
tuace ukazuje, že to je nemožno. Trpíte fysicky pa-
dající pod tíhou práce, ale trpíte jistě i morálně, máte
výčitky svědomí. Jste vychováni v úctě ku zákonům
a nemáte proto jistě radost ze své práce. Byla tu zmín-
ka, že zaváděním samosoudcovství místo senátů ohro-
žuje se soudcovská neodvislost. Máme dnes ještě zákon
předpisující i senáty a jak se v nich jedná? Jsou to
ještě senáty, když dva členové jeho vyřizují zatím svou
agendu samosoudcovskou a předseda jedná sám, když
zatím dva členové přijdou do senátu ve 2 hodiny, ač-
koliv tam měli býti už v 9 hodin, když při formální
poradě nevědí, o č jde? Vy sami si takto neodvislost
podkopáváte! Justiční správa je tu velmi těžce obvi-
něna. Ona prý zná, ale i žádá to porušování zákonů.
Nepochybuji, že obvinění je pravdivé a nevím, jak to
jednou zodpoví. Nejvíce na srdci mi leží otázka do-

rostu. Vychovávám jej a vykládám mu s láskou svůj
obor, chci mu vštípit lásku k soudnictví, vysvětluji
jeho přednosti, vybízím k práci pro budoucnost a
schvaloval jsem vždy volbu těch, kteří chtěli jíti k sou-
du. Nemám už odvahy schvalovat to dále. Moji žáci
přicházejí pak ke mně z praxe a já to cítím jako vý-
čitku, když mi praví: »Pane profesore, ono se to
u soudů dělá docela jinak než jste nám vykládal, nám
se to tam nelíbí, nám se to hnusí, my nemáme co po-
chytili, my se nemůžeme nic naučit, my tam děláme
jen stroje.« Ztrácejí lásku i chuť k povolání, když od
8 hodin ráno do pěti odpoledne dělají jen pisáře a bez
oběda vyčerpání vrací se domů. A to doporučoval jsem
vždy ty nejlepší k téhle službě! A na tom přece mnoho
záleží, aby k soudu šli právě ti nejlepší. A z toho ta
moje úzkost. Nepřijde-li náprava včas a vydatná, bude
soudnictví upadat dál a dále, leď se budou prolomovat
vždy více, až nastane katastrofa. V krizi už jsme a
nutno hledat cesty, jak zabránit té katastrofě. Apeluji
na všechny směřodonné činitele o pomoc. Nedostáčí
projevovat soudcům sympatie, třeba energi-
ckého činu a to bezodkladně!

Rozhodnutí nejvyššího soudu.

Člen věřitelského výboru v konkursním ří-
zení nemá práva stěžovati si do usnesení
konkursního soudu, jímž byl zproštěn svého
úřadu jako člen výboru.

(Rozhodnutí nejvyššího soudu ze 7. září 1927 RI 762/27.
Krajský soud v Chebu K 13/25.)

Na návrh správce podstaty a tří členů věřitelského výboru
zavál krajský jako konkursní soud JUDra T., advokáta, člena
věřitelského výboru, tohoto jeho úřadu.

Ku stížnosti jeho zrušil vrchní zemský soud v Praze jako
soud stolice druhé rozhodnutím z 18. července 1927 R IV
303/27 usnesení to, návrh zmíněný zamítl. Odůvodnění: Podle
§ 88 (3) konk. ř. mohou býti zvoleni do výboru věřitelského
nejen konkursní věřitelé, nýbrž i osoby, které nejsou konkurs-
ními věřiteli a jest též v § (4) k. ř. učiněno opatření, aby
při schůzích věřitelského výboru nikdo ve své věci nehlasoval.

Podle § 88 (4) k. ř. může konkursní soud členy věřitel-
ského výboru z důležitých důvodů, zejména když svých povin-
ností zanedbávají, úřadů zbaviti. Již z tohoto znění patrno, že
toliko z důležitých důvodů jest přípustno zbavení člena takó-
vého úřadu.

Volba JUDra T. za člena věřitelského výboru byla již
usnesením krajského soudu potvrzena.

Napadeným usnesením nastalo zbavení JUDra T. úřadu
jen proto, poněvadž jest konkursní soud náhledu, že jakožto
člen věřitelského výboru by mohl nahlížeti do spisů správce
podstaty ve prospěch svého mandanta X, jež v odpůřím pro-
cesu proti němu u krajského soudu konkursní podstatou ve-
deném zastupuje, a tedy k újmě konkursní podstaty.

Uvážili se však, že JUDr. T. zastával již od svého usta-
novení bez závad svůj úřad, že teprve dne 24. prosince 1926,
tedy po 1½ roce správcem podstaty a třemi členy věřitelského
výboru, jimiž bylo tvrzeno, že JUDr. T. by měl příležitost
takřka ze spisů protistrany a zpráv ve prospěch svého klien-
ta se informovati, ano i při poradách a hlasováních svůj vliv
ve prospěch klienta svého uplatňovati, bylo učiněno podání
na zbavení JUDra T. jeho úřadu, tu jest zřejmo, že důležitý
zbavovací důvod dle § 88 (4) k. ř. zde není.

Jediná ta okolnost, že JUDr. T. jest právním zástupcem
Xa, není překážkou pro jeho členství ve věřitelském výboru,
neboť i konkursní věřitelé mohou býti členy a jen ve svých
vlastních věcech, tedy také ve svých odpůřích sporech nemo-
hou hlasovati (§ 89 [4] k. ř.).

V napadeném usnesení nejsou také určité skutkové okol-
nosti, nýbrž jen domněnky o udánlivém nahlížení do spisů
správce podstaty vysloveny, při čemž nebylo ani blíže vysvě-
tleno, jakým způsobem nahlížení do spisů správce podstaty
— tedy třetí osoby — k újmě konkursní podstaty a ve pro-

spěch jeho mandanta se může státi, zvláště když ve sporu odpůřícím rozsudek byl již vynesena a odvolání podáno bylo.

Podle náhledu konkursního soudu netvoří v napadeném usnesení uplatňovaná skutečnost důležitý důvod podle § 88 (4) k. ř. a bylo proto rekursu vyhověno a návrh na zbavení JUDra T. úřadu člena věřitelského výboru zamítnut.

Nejvyšší soud dovolací rekurs člena věřitelského výboru, který také podal návrh na zbavení JUDra T. funkce člena věřitelského výboru odmítl, ale dovolacímu rekursu správce podstaty vyhověl a napadené usnesení rekursního soudu v ten rozum změnil, že se rekurs JUDra T. (jenž zbaven byl členství věřitelského výboru) odmítá. Návrh na útraty zamítnut. Odůvodnění: Jde především o otázku, zda členu výboru věřitelského v řízení konkursním přísluší právo rekursu do usnesení soudu, jímž byl zproštěn svého úřadu jako člen výboru. Rekursní soud se vůbec neobíral touto otázkou, vyřídil rekurs JUDra T. věcně, máje patrně za to, že mu právo rekursu přísluší; leč neprávem.

Dle § 175 (2) konk. ř. lze si stěžovati rekusem do opatření a rozhodnutí konkursního komisaře pokud konkursní řád nestanoví nic jiného. Pořad instancí při rozhodnutích konkursního soudu není zvlášť upraven, platí tu obecný předpis § 4 i. n. Z toho plyne, že si lze zásadně stěžovati do každého opatření, usnesení a rozhodnutí vydaného v řízení konkursním a jelikož není omezen ani okruh osob, oprávněných k podání rekursu (pokud není jiného ustanovení), dlužno právo rekursu zásadně přiznati každému, kdo na konkursním řízení jest účastníkem anebo vystupuje v mezích svého úřadu jako správce atd. a cítí se dotčeným výrokem zkráceným ve svém právu. Tyto v zákoně sice neuvedené, avšak z věci samé plynoucí předpoklady nejsou však dány u člena výboru věřitelského, který byl soudním usnesením zproštěn svého úřadu. Nemáť ani nároku na svěřený mu úřad, takže se nemůže cítiti zkráceným ve svém právu proto, že byl úřadu toho zproštěn, ani nejedná v mezích svého úřadu, ježto obor působnosti vymezený v § 89 konk. ř. nenáleží členům výboru věřitelského jako jednotlivcům, nýbrž jen výboru jako celku, který jej vykonává, usnášeje se většinou hlasů. Nelze proto členu věřitelského výboru přiznati právo rekursu do usnesení naznačeného obsahu. (Viz Bartsch-Pollak str. 553 a literaturu tam uvedenou.)

Rekursní soud proto pochybil, vyřídil věcně rekurs JUDra T. do usnesení soudu první stolice, jímž byl zproštěn úřadu jako člen věřitelského výboru, místo aby jej odmítl jako nepřipustný. Jelikož pak z uvedených důvodů dále plyne, že členu výboru věřitelského jako takovému nenáleží právo rekursu ani do soudního usnesení o návrhu na zproštění jiného člena, bylo dovolací rekurs člena věřitelského výboru rovněž odmítnouti jako nepřipustný, dovolacímu rekursu správce podstaty konkursní však vyhověti a napadené usnesení zmítnuti v ten rozum, že se rekurs JUDra T. jako nepřipustný odmítá.

Dle § 173 odst. 1. konk. ř. nepatří, pokud nejde o právní rozepře, předpis § 41 a 55 c ř. s. o nákladech, proto musil býti zamítnut návrh správce podstaty, učiněný v dovolacím rekursu na přisouzení útrat jeho.

Přídavek »lidový« nesmí do firmy k označení podniku počít býti libovolně, zvláště nikoli k účelům konkurenčním.

(Rozhodnutí nejvyššího soudu z 1. října 1927 R I 809/27. Obchodní soud v Praze Firm 4560/27.)

Firma Lidová pekárna, zapsaná společnost s r. obm., podala stížnost do usnesení rejstříkového soudu, pokud jím ve zvoleném názvu společnosti uznán byl nepřipustným výraz »Lidová«.

Soud druhé stolice však stížnosti z těchto důvodů nevyhověl: Dle § 5 zákona č. 58/1906 ř. z. má býti věcná firma společností s ruč. obm. vzata z předmětu závodu a musí tudíž k němu věcně ukazovati.

Zvolený výraz »Lidová« při předmětu ohlášeného podnikání (pekárny) neodpovídá tomuto požadavku, neboť není zvláštního důvodu pro toto bližší označení, když se jedná o provozování živnosti, jejíž výrobky budou jako výrobky jiných pekárn prodávány komukoliv, při čemž snaží se všechny živnosti toho druhu konkurovati »lidovými«, t. jest nízkými přístupnými cenami, takže právem označil soud I. stolice výraz »Lidová« reklamním. Pokud pak v obchodním rejstříku při některých firmách jak společností veřejných tak i akciových a společností s ruč. obm. zde při společnostech s r. ob. přichází v názvu výraz »Lidový«, tu je též odůvodněn předmětem podniku a účelem jeho a v mnoha případech značí poli-

tickou stranu, která podnik (zejména družstevní) uvedla v činnost. Neshledal proto soud rekursní stížnost důvodnou.

Nejvyšší soud dovolacímu rekursu nevyhověl. Důvody: Napadené usnesení rekursního soudu, jímž bylo potvrzeno usnesení rejstříkového soudu, není ve zřejmém rozporu ani se zákonem ani se spisy a není také zmatečné. Nedostává se tudíž podmínek § 16 cis. pat. č. 208/54 ř. z. a nemohlo býti dovolacímu rekursu vyhověno.

—r—

Firma existující nemůže své znění ani v celku ani z části přenést na novou firmu kupce jednotlivce, zůstane-li dále existovati třeba část svého předmětu podniku jemu přepustila, neboť nová firma kupce jednotlivce může ke jménu majitele připojiti jen takový dodatek, který slouží k bližšímu označení osoby nebo živnosti.

(Rozhodnutí nejvyššího soudu ze 13. října 1927 R I 733/27. Obchodní soud v Praze Firm 5901/27.)

Firma Bratří W-ové přepustila část svého podnikání, totiž obchod se stavebními potřebami, zeti jednoho spolčenika jmenované firmy Janu Z-ovi a ten žádal o zápis své firmy jako nové firmy vedle dále trávající firmy Bratří W-ové a vykazuje svolení majitele této společenské firmy žádal, aby jeho firma jako firma kupce jednotlivce byla zapsána s tímto zněním: »Bratří W-ové zef Jan Z.«.

První soud (soud rejstříkový) vrátil opověď firmy k opravě v těchto bodech:

1. navrhované znění firmy odporuje zákonným předpisům čl. 16 a 20 obch. z., neboť firma Bratří W-ové dosud stává, jde tedy o zápis firmy nové, kupce jednotlivce, která musí obsahovat jméno a příjmení majitele a k níž může býti připojen jen přídavek, kterým se přesněji označuje osoba neb živnost, t. j. v daném případě »obchod stavebními potřebami«. Takovým přípustným dodatkem však není dodatek »Bratří W-ové zef«.

2. »Bratří W-ové zef« neodpovídá zásadě pravdivosti firmy, poněvadž Jan Z. může býti zetěm jen jednoho z obou bratří a pak označení »Bratří W-ové« ve firmě svědčilo by na firmu společenskou, která však zde není.

Rekursní soud nevyhověl stížnosti žadatelově, neboť dle vlastního jeho tvrzení jde tu o novou firmu jednotlivce a dlužno ji tedy posuzovat co do přípustnosti podle zásad čl. 16 obch. zák.

Soud první stolice výstižně a jasně uvedl vešlé důvody, pro které jest zápis opovězeného firmy »Bratří W-ové zef Jan Z.« nepřipustný a stačí rekurenta odkázati na důvody ty.

Poukazuje se ien dále na to, že soud rejstříkový z povinnosti úřední jest povinen dbáti, aby nové zapisované firmy odpovídaly pravdě (čl. 26 obch. z.) a mýlí se rekurent, domnívaje-li se, že je možno existujícím protokolovaným podnikům libovolně znění své firmy jako takové buď v celku nebo v části na jiné podnikatele povolit, neboť ani zeřízení a tedy také povolení užívání znění firmy jako takové bez předání závodu není přípustno (čl. 23 obch. z.).

Zásadě pravdivosti nové firmy neodpovídá část firmy »Bratří W-ové zef«, neboť není žadatel zetěm bratří W. a část firmy »Bratří W-ové« rovněž sama by neodpovídala pravdivosti, poněvadž rekurent není jedním z bratrů W-ů.

Proto správně nařídil rejstříkový soud žadateli přiměřenou změnu znění opovězené firmy.

Nejvyšší soud dovolací stížnosti nevyhověl poukázav k tomu jen, že není tu podmínek § 16 cis. pat. z 9. srpna 1854 č. 208 ř. z., ježto rozhodnutí není ve zřejmém odporu ani se zákonem ani se spisy a není také stíženo zmatečností.

—r—

Společenstvo může se platně usnésti na změně stanov ohledně snížení výše závodních podílů jen tehdy, když současně do stanov poime ustanovení, že závazky dosavadních členů zůstávají nezměněny, neboť ručení těchto nesmí se zmenšiti.

(Rozhodnutí nejvyššího soudu ze 13. října 1927 R I 781/27. Vrchní zemský soud v Praze R IV 300/27. Krajský soud v Litoměřicích Firm 2353/27.)

Společenstvo s ručením obmezeným v Litoměřicích ohlásilo k zápisu do obchodního rejstříku změnu svých stanov v tom smyslu, že se výše závodního podílu snižuje z 200 Kč na 50 Kč.

Rejstříkový soud opověď tu zamítl, neboť se zřetelem na